

СТАНДАРТ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

СТВНЗ 42.5-0:2015

ПОРЯДОК РОЗРОБКИ, ПРИЙНЯТТЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Чинний від 2016.02.01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт визначає єдину систему організації роботи з розробки, прийняття та контролю за виконанням антикорупційної програми Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі — ХНАДУ, університет).

1.2 Антикорупційні заходи ХНАДУ скеровані на:

- запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції);
- виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень;
- мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

2.1 У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

Закон України «Про вищу освіту»;

Закон України «Про запобігання корупції»;

Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття"

Кодекс України про адміністративні правопорушення;

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1 У цьому стандарті використано терміни та їх визначення наведені в нормативах, перелічених в пункті 2 цього Стандарту.

антикорупційна експертиза - діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

пряме підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

близькі особи - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок,

падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупція - використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

правопорушення, пов'язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції - органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції;

суб'єкти декларування - особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру

сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

виборні особи - Президент України, народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови.

3.2 Скорочення:

ХНАДУ (Університет) – Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Закон - Закон України «Про запобігання корупції»;

Декларація – декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за _____рік, яка є Додатком до Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" від 7 квітня 2011 року N 3206-VI

Уповноважений - уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції в ХНАДУ, призначений наказом ректора ХНАДУ.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Цим Стандартом встановлюється організації роботи з розробки, прийняття та контролю за виконанням антикорупційної програми (антикорупційних заходів) в ХНАДУ.

4.2 Суб'єктами, на яких поширюється дія антикорупційної програми, є працівники ХНАДУ, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, чи спеціально уповноважені особи на виконання таких обов'язків, а також інші особи, які не є посадовими або службовими особами та перебувають з ХНАДУ у трудових відносинах.

4.3 *Мета антикорупційної програми ХНАДУ:*

Антикорупційна програма ХНАДУ повинна містити заходи, передбачені антикорупційною стратегією держави, підтримані Міністерством освіти і науки України, що підтверджує прагнення колективу ХНАДУ до удосконалення корпоративної культури, наслідування кращих традицій університету та повинна визначати наступні цілі:

- мінімізувати ризики втягнення ХНАДУ (його керівництва та працівників, не залежно від займаної посади) в корупційну діяльність;

- сформувати у осіб, яким надається освітня послуга, працівників контрагентів та інших осіб цілісного єдиного усвідомлення та розуміння антикорупційної програми ХНАДУ про неприйняття корупції у будь-яких її виявленнях;

- узагальнювати та роз'яснювати основні положення антикорупційного законодавства України;

- включити в обов'язок працівників ХНАДУ знання та дотримання принципів і вимог антикорупційної програми, основні положення антикорупційного законодавства, а також адекватні заходи щодо запобігання корупції.

4.4 *Принципи антикорупційної програми ХНАДУ:*

- ректорат ХНАДУ, керівники структурних підрозділів формують етичні стандарти негативного відношення до будь-яких проявів корупції, подаючи приклад власною поведінкою та здійснюючи ознайомлення з антикорупційним законодавством всіх співробітників та контрагентів;

- ректор ХНАДУ відповідає за організацію заходів, скерованих на реалізацію принципів та вимог антикорупційної програми, включаючи призначення осіб, відповідальних за розробку антикорупційних заходів, їх реалізацію та контроль.

- усі співробітники ХНАДУ при виконанні посадових обов'язків керуються законодавством та антикорупційною програмою ХНАДУ, дотримуються принципів та вимог цієї програми.

- принципи та вимоги антикорупційної програми поширюються на контрагентів та представників ХНАДУ, а також на інших осіб у випадках, коли відповідні обов'язки закріплені в договорах, у внутрішніх документах, або безпосередньо передбачені в законодавстві.

4.5 Створення системи заходів протидії корупції ґрунтується на таких ключових принципах:

- відповідності діяльності ХНАДУ законодавству і загальноприйнятим нормам;

- відповідності антикорупційних заходів, що реалізуються в ХНАДУ, Конституції України, законодавству України та іншим нормативно-правовим актам;

- принципи особистого прикладу посадових осіб ХНАДУ. Ключова роль посадових осіб полягає у формуванні культури нетерпимості до корупції і в створенні внутрішньо організаційної системи запобігання та протидії корупції;

- принципи залучення співробітників до викоренення корупції. Зокрема, інформованість співробітників ХНАДУ про положення антикорупційного законодавства та їх активну участь у формуванні та реалізації антикорупційних стандартів і процедур;

- принципи пропорційності антикорупційних процедур ризику корупції;

- принципи ефективності антикорупційних процедур – застосування в ХНАДУ антикорупційних заходів, які мають низьку вартість, забезпечують простоту реалізації і приносять значущий результат.

- принципи відповідальності та невідворотності покарання – невідворотність покарання незалежно від займаної посади, стажу роботи та інших умов, у разі вчинення співробітником корупційних правопорушень пов'язаних з виконанням трудових обов'язків;

- принципи постійного контролю та регулярного моніторингу.

4.4 Антикорупційна програма ХНАДУ розробляється керівництвом ХНАДУ на термін від одного до трьох років, узгоджується з Вченою радою ХНАДУ та вводиться в дію наказом ректора університету. Після її введення, текст антикорупційної програми оприлюднюється на офіційному сайті ХНАДУ в вільному доступі.

5 АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ, ЩО ПРОВОДИТЬ ХНАДУ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

5.1 **Розробка антикорупційної програми ХНАДУ** на поточний термін здійснюється на підставі аналізу діяльності ХНАДУ за попередній період для виявлення корупційних ризиків з точки зору настання несприятливих наслідків у контексті антикорупційного законодавства, які можуть постати перед ХНАДУ або його структурних підрозділів внаслідок порушення антикорупційного законодавства,

Результати аналізу дозволяють виявити зони підвищеного ризику і розробити ефективний план заходів, направлений на нейтралізацію юридичних і комерційних ризиків ХНАДУ. Оцінка ризику - це безперервний процес з постійним зв'язком між ректором, Уповноваженим та працівниками університету.

5.2 При аналізі діяльності ХНАДУ одночасно проводиться **моніторинг ділових партнерів**, контрагентів (аудит нових бізнес-партнерів і постачальників, регулярні перевірки контрагентів, тощо) з метою впровадження антикорупційних положень в угоди з бізнес-партнерами і постачальниками.

Керівництву ХНАДУ та його працівникам забороняється залучати або використовувати посередників, партнерів, агентів, спільні підприємства чи інших осіб для вчинення будь-яких дій, які суперечать принципам і вимогам діючої антикорупційної програми або нормам застосовного антикорупційного законодавства.

Посадові особи ХНАДУ повинні здійснювати вибір контрагентів для надання їм робіт і послуг виходячи з принципу відбору контрагента за найкращими конкурентними цінами та враховуючи:

- аналіз ринку пропонуваних послуг;
- рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації і без необґрунтованих обмежень конкуренції по відношенню до контрагентів;
- чесний і розумний вибір пропозицій при комплексному аналізі вигод і витрат (насамперед ціни і якості продукції);
- цільове та економічно ефективне витрачання грошових коштів на придбання товарів, робіт, послуг (з урахуванням, при необхідності, вартості життєвого циклу закупуваної продукції) та реалізації заходів, спрямованих на скорочення витрат ХНАДУ;
- відсутність обмеження допуску до участі у закупівлі шляхом встановлення надмірних вимог до контрагента (надмірними вимогами до контрагента не вважаються вимоги, прямо передбачені діючим законодавством про здійснення закупівель за державні кошти, тощо);
- запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та інших зловживань повноваженнями.

В діловому партнерстві ХНАДУ прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства та/або контрагентами, які декларують неприйняття корупції. При цьому ХНАДУ відмовляється від стимулювання яким-небудь чином працівників контрагентів, в тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків, безоплатного виконання на їх адресу робіт (послуг) та іншими, не перерахованими вище способами, що ставить працівника контрагента в певну залежність і спрямованого на забезпечення виконання цим працівником будь-яких дій на користь університету.

Антикорупційна програма ХНАДУ повинна містити всі можливі зусилля, що мінімізують ризики ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, для чого передбачає перевірки терпимості контрагентів до хабарництва, у тому числі перевірка наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності дотримуватися вимог цієї антикорупційної програми і включати в договори антикорупційні умови (застереження), а також надавати взаємне сприяння для етичного ведення господарської діяльності та запобігання корупції.

5.3 З метою виконання антикорупційної програми ХНАДУ в договорах з діловими партнерами повинно бути передбачено, що про порушення норм антикорупційного законодавства ХНАДУ і його контрагенти (партнери) зобов'язані:

- негайно повідомляти один одного у письмовій формі про будь-які випадки порушення антикорупційного законодавства;
- чітко давати зрозуміти іншим особам при здійсненні (виконанні) будь-яких угод (договорів), щодо обов'язку з дотримання антикорупційного законодавства.

У разі виникнення в ХНАДУ об'єктивних (розумних і сумлінних) фактів порушення контрагентами антикорупційного законодавства, на адресу такого контрагента (партнерами) направляється відповідне повідомлення з вимогою у термін до 10 днів надати відповідні роз'яснення.

Неподання достатніх доказів, що безумовно підтверджують наявність порушення антикорупційного законодавства, є порушенням істотних умов

договору (істотним порушенням), укладеного між ХНАДУ та його контрагентом і дає право університету розірвати такий договір в односторонньому позасудовому порядку (повністю відмовитися від виконання договору), або призупинити його подальше виконання в односторонньому порядку в якійсь його частині (частково відмовитися від виконання Договору) шляхом направлення відповідного письмового повідомлення.

5.4 Нормативне забезпечення, закріплення стандартів поведінки і декларація намірів полягає в наступному:

- розробка і прийняття кодексу етики та службової поведінки співробітників університету;
- розробка і прийняття положення про конфлікт інтересів;
- введення у договорах, пов'язаних з господарською діяльністю університету, стандартного антикорупційного повідомлення застереження про порушення антикорупційного законодавства, передбаченого в пункті 5.3 цього Стандарту.

5.5 Розробка і введення спеціальних антикорупційних процедур полягає в наступному:

- введення процедури інформування працівниками керівників ХНАДУ про випадки схилення їх до скоєння корупційних порушень;
- введення процедури інформування керівників ХНАДУ про інформацію, що стало відомою працівникові про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами університету чи іншими особами.

5.6 Навчання та інформування співробітників ХНАДУ:

- ознайомлення працівників під підпис з нормативними документами, що регламентують питання попередження та протидії корупції в університеті;
- проведення навчальних заходів з питань профілактики і протидії корупції;
- організація індивідуального консультування працівників з питань застосування (дотримання) антикорупційних стандартів і процедур.

5.7 Забезпечення відповідності системи внутрішнього контролю в ХНАДУ вимогам антикорупційної політики:

- здійснення контролю даних бухгалтерського обліку, наявності та достовірності первинних документів бухгалтерського обліку;
- всі фінансові операції, які здійснюються в ХНАДУ, повинні бути акуратно, правильно і з достатнім рівнем деталізації відображені в бухгалтерському обліку, задокументовані і доступні для перевірки;
- перекручення або фальсифікація бухгалтерської звітності ХНАДУ суворо заборонені і розцінюються як правопорушення.

Всім співробітникам ХНАДУ суворо забороняється прямо чи опосередковано, особисто або через посередництво третіх осіб брати участь у корупційних діях, пропонувати, давати, обіцяти, просити і отримувати хабарі або здійснювати платежі для спрощення адміністративних, бюрократичних та інших формальностей в будь-якій формі, в тому числі, у формі грошових коштів, цінностей, послуг чи іншої вигоди, будь-яким особам і від будь-яких осіб чи організацій, включаючи комерційні організації, органи влади та самоврядування, державних службовців, приватних компаній та їх представників.

5.8 Подарунки.

Працівникам ХНАДУ забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків в університеті; якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

Працівники ХНАДУ, можуть приймати подарунки, які відповідають

- загально визнаним уявленням про гостинність, крім випадків, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих з одного джерела протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня поточного року.

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

- даруються близькими особами;
- одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

У випадку прийняття рішення посадовою особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, рішення посадової особи вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів.

Посадові особи ХНАДУ у разі надходження до них пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- відмовитися від пропозиції;
- за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або Уповноваженого, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або Уповноваженого.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або Уповноваженим.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє ректор, проректор, керівник структурного підрозділу ХНАДУ, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка, підписує ця особа та Уповноважений.

Предмети неправомірної вигоди, а також одержані або виявлені подарунки зберігаються в ХНАДУ до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

У випадку наявності в посадової особи ХНАДУ сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до Уповноваженого або територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

5.9 Взаємодія з державними службовцями.

Керівництво ХНАДУ не здійснює самостійно або через своїх працівників оплату будь-яких витрат (грошову винагороду, позички, послуги, оплату розваг, відпочинку, транспортних витрат та інші винагороди) за державних службовців та їх близьких родичів (або в їхніх інтересах) з метою одержання або збереження переваги для університету в комерційній діяльності.

Працівники ХНАДУ самостійно несуть відповідальність за корупційні прояви у разі самостійній взаємодії з державними службовцями відповідно до чинного законодавства України.

6 НОРМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРАЦІВНИКІВ

6.1 Працівники ХНАДУ під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно дотримуватися вимог закону та загально визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

Посадові особи університету зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень:

- дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків;
- не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом;
- утримуватися від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону, незважаючи на приватні інтереси.

Посадові особи ХНАДУ самостійно оцінюють правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що буде завдана у разі виконання таких рішень чи доручень. У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які особа, вважає незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, вона повинна негайно в письмовій формі повідомити про це ректору ХНАДУ та Уповноваженому.

Вказану ситуацію не варто владнати лише відмовою від корупційних дій власними силами. Необхідно запросити до участі у розмові одного зі своїх колег.

6.2 Посадові обов'язки працівники ХНАДУ повинні виконувати прозоро та зрозуміло для безпосереднього керівника, колег та інших осіб. Зазначене необхідно для того, що в разі, якщо працівникові доведеться змінити своє місце роботи (перехід до виконання нових завдань, перехід до іншого підрозділу, тощо), або бути тимчасово відсутнім (хвороба, відпустка, тощо), виконувані посадові обов'язки його повинна бути настільки відкритими, щоб в будь-який час особа, яка прийде на заміну, могла виконувати ці обов'язки.

6.3 Працівники ХНАДУ повинні чітко відокремлювати професійну діяльність від свого приватного життя. Не допускати конфлікту інтересів між службовими обов'язками та приватними інтересами.

В приватному житті кожен працівник ХНАДУ з самого початку повинен дати оточуючим зрозуміти, що службова діяльність відокремлюється від приватного життя. Це дозволить уникнути підозри у корумпованості.

У кожної особи, яка звертається до працівника ХНАДУ у зв'язку з його професійною діяльністю, є право очікувати від нього неупередженої, справедливої, обґрунтованої, тобто добросовісної поведінки. Тому під час будь-якої службової діяльності, за яку працівник несе відповідальність, він повинен перевіряти, чи не вступають його власні інтереси, а також інтереси його близьких осіб в конфлікт з його професійними обов'язками. Варто піклуватися про те, щоб ніхто не зміг звинуватити працівника в упередженості.

Якщо в конкретних професійних обов'язках вбачається можлива суперечність його професійних обов'язків і приватних інтересів або інтересів третіх осіб, з якими працівник пов'язаний, необхідно негайно повідомити про це своє керівництво з метою вжиття відповідних заходів (наприклад, звільнення його від виконання завдання).

Потрібно відмовитися від виконання роботи за сумісництвом, якщо це суперечить вимогам законодавства або інтересам його професійної діяльності. Якщо у випадку конфлікту інтересів працівник надає перевагу власним інтересам, окрім шкоди його особистому авторитету, може буде завдано шкоду авторитету підрозділу, в якому він працює, або університету в цілому.

7 ОBOB'ЯЗКИ І ПРАВА ПРИ ВИКОНАННІ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

7.1 Працівники ХНАДУ при виконанні антикорупційної програми зобов'язані:

А) утримуватися від вчинення і (або) участі у вчиненні корупційних правопорушень в інтересах або від імені ХНАДУ;

Б) утримуватися від поведінки, яка може бути витлумачена оточуючими як готовність вчинити або брати участь у скоєнні корупційного правопорушення в інтересах або від імені ХНАДУ;

В) негайно інформувати безпосереднього керівника, Уповноваженого або керівництво ХНАДУ про випадки наміру працівника ХНАДУ до вчинення корупційних правопорушень;

Г) негайно інформувати безпосереднього керівника, Уповноваженого або керівництво ХНАДУ про сталу відомою працівникові інформацію про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами університету чи іншими особами;

Д) повідомити безпосереднього керівника або Уповноваженого про можливість виникнення або виниклому у працівника конфлікті інтересів.

7.2 Уповноважений призначається наказом ректора ХНАДУ. На посаду Уповноваженого призначається фізична особа, не молодша тридцяти років, яка має повну вищу освіту і яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

Не може бути призначена на посаду Уповноваженого особа, яка:

- має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;
- за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;
- звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, - протягом трьох років з дня такого звільнення.

Несумісною з діяльністю Уповноваженого є робота посадовою особою ХНАДУ, а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю ХНАДУ.

У разі виникнення обставин несумісності Уповноважений у дводенний строк з дня виникнення таких обставин зобов'язаний повідомити про це ректора ХНАДУ з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору за власною ініціативою.

Уповноважений може бути звільнений з посади достроково в разі:

- розірвання трудового договору за ініціативи Уповноваженого;
- розірвання трудового договору з ініціативи ректора ХНАДУ;
- неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;
- набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;

- набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- смерті.

Уповноважений підпорядкований та підзвітний лише ректору ХНАДУ.

Заробітна плата Уповноваженого повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ним обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, стимулювати досягнення високих результатів у діяльності, компенсувати його інтелектуальні затрати.

7.2.1 Права і обов'язки Уповноваженого.

7.2.1.1 Обов'язки Уповноваженого визначаються Законом та посадовими обов'язками, введеними в дію чинним порядком в ХНАДУ

7.2.1.2 Уповноважений веде облік антикорупційних заходів; звернень осіб з питань запобігання корупції (усних, письмових, електронних, тощо) з реєстрацією в журналі обліку звернень осіб з питань запобігання корупції (Додаток А)

7.2.1.2 Уповноважений під час виконання покладених на нього завдань має наступні права:

- отримувати інформацію від фізичних та юридичних осіб про порушення вимог законодавства у сфері боротьби з корупцією;
- проводити за власною ініціативою перевірку можливих фактів порушення вказаних вимог, проінформувавши про це ректора ХНАДУ;
- проводити перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в структурних підрозділах ХНАДУ; .
- здійснювати моніторинг та контроль за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників університету, структурних підрозділів;
- отримувати від працівників ХНАДУ письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення правил етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених чинним законодавством та антикорупційною програмою;
- ініціювати проведення службового розслідування, вживати заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- раз на рік готувати та надавати ректору ХНАДУ звіт щодо реалізації засад антикорупційної програми;
- здійснювати співпрацю із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- вживати заходів щодо правового та іншого захисту осіб, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- надавати роз'яснення, методичну та консультаційну допомогу з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, запобігання і виявлення корупції в підрозділах ХНАДУ та у контрагентів університету;
- інші права, передбачені законодавством України, статутом ХНАДУ.

З метою виконання Уповноваженим наданих йому прав та покладених на нього обов'язків, зацікавлений працівник ХНАДУ або інша особа може особисто звернутися у робочий час до Уповноваженого або надіслати на його адресу відповідний письмовий запит, у т.ч. за допомогою електронної пошти.

У випадку виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або отримання повідомлення про корупційне порушення, Уповноважений ініціює проведення службового розслідування, повідомивши про це ректора ХНАДУ.

Отримані в ході розслідування матеріали Уповноважений доповідає ректору ХНАДУ, який вживає заходів щодо притягнення винних осіб до

дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує чинним порядком спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

8 УМОВИ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ ІНФОРМУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ПРО ФАКТИ ПІДБУРЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

8.1 Керівництво ХНАДУ вимагає від своїх співробітників дотримання антикорупційної програми, інформуючи їх про ключові принципи, вимоги та санкції за порушення.

8.2 В ХНАДУ організуються безпечні, конфіденційні і доступні засоби інформування ректора ХНАДУ, Уповноваженого (письмову заяву на ім'я ректора або Уповноваженого або особисте звернення; повідомлення телефонного або факсимільного зв'язку; електронна пошта та інше) про факти хабарництва з боку осіб, які надають послуги в інтересах комерційної організації або від її імені.

На адресу ректора ХНАДУ або Уповноваженого можуть надходити пропозиції щодо поліпшення антикорупційних заходів і контролю, а також запити з боку працівників і третіх осіб.

8.3 В ХНАДУ постійно проводиться **навчання** з питань доброчесного повідомлення про факти корупції, зокрема:

- регулярне проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування психологічної установки у співробітників щодо несприйняття корупції як способу розв'язання проблеми;
- підвищення рівня правової свідомості співробітників, зокрема, в частині обізнаності щодо своїх прав та свобод, механізму їх реалізації, конфіденційності та правових способів захисту викривачів;
- роз'яснення найбільш важливих антикорупційних заходів, що здійснюються в державі, положень законодавства про запобігання корупції, зокрема, в частині визначення видів та форм корупційної поведінки;

- системне запровадження проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками.

8.4 В ХНАДУ запроваджуються **умови** конфіденційності, а саме:

- інформація про викривача (особа, яка надає допомогу в запобіганні і протидії корупції) може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом;

- повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» може бути здійснене працівником ХНАДУ без зазначення авторства (анонімно);

- конфіденційними визнаються всі відомості щодо викривачів та корупційних проявів посадових осіб, отримані від співробітників ХНАДУ чи інших осіб;

- розгляд повідомлень про корупційні прояви посадових осіб, здійснюється з урахуванням положень ст. 53 «Державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції» Закону України «Про запобігання корупції»;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» підлягає перевірці у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня його отримання.

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, перебувають під захистом держави.

За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, у зв'язку із

здійсненим повідомленням про порушення вимог Закону «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві".

Особа або член її сім'ї не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнена до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку ректора ХНАДУ негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми іншою особою.

8.5 У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону «Про запобігання корупції» та цієї антикорупційної програми ректор ХНАДУ вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

9 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

9.1 Моніторинг та контроль за дотриманням антикорупційної програми.

У зв'язку з можливою зміною в часі корупційних ризиків та інших факторів, що впливають на діяльність, ХНАДУ здійснює моніторинг впроваджених адекватних заходів щодо запобігання корупції, контролює їх дотримання, а у разі необхідності переглядає та вдосконалює їх.

9.2 Інформування Уповноваженого про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, порядок врегулювання виявленого конфлікту інтересів.

9.2.1 Працівники ХНАДУ при виникненні реального або потенційного конфлікту інтересів повідомляють не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли дізналися або повинні були дізнатися про наявність у них реального або потенційного конфлікту інтересів Уповноваженого, не вчиняють дій та не приймають рішення в умовах реального конфлікту інтересів та вживають заходів щодо врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів.

9.2.2 Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

- усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій або прийняття рішень;
- обмеження доступу особи до певної інформації;
- перегляду обсягу службових повноважень особи;
- переведення особи на іншу посаду;
- звільнення особи.

Самостійне врегулювання конфлікту інтересів співробітниками ХНДУ здійснюється шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів Уповноваженому.

9.3 Вжиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень у ХНАДУ.

9.3.1 Ректор, працівники всіх структурних підрозділів університету, незалежно від займаної посади, несуть відповідальність, передбачену

законодавством України, за дотримання принципів і вимог антикорупційної програми, Закону України «Про запобігання корупції», а також за дії (бездіяльність) підлеглих їм осіб, що порушують ці принципи і вимоги.

9.3.2 Особи, винні в порушенні вимог антикорупційної програми, а також Закону України «Про запобігання корупції» можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності за ініціативою ректора ХНАДУ, правоохоронних органів чи інших осіб у порядку та на підставах, передбачених законодавством України, спеціальними нормативними актами та трудовими договорами.

9.3.3 Керівництво ХНАДУ гарантує, що жоден співробітник не буде підданий санкціям (у тому числі звільнений, знижений на посаді, позбавлений премії), якщо він повідомив про передбачуваний факт корупції, відмовився дати або отримати хабар, здійснити комерційний підкуп, надати посередництво в хабарництві, в тому числі, якщо в результаті такої відмови в університеті виникла упущена вигода або не було отримано комерційні та конкурентні переваги.

9.3.4 Особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності.

З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог антикорупційної програми, а також Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб, рішенням ректора ХНАДУ, відносно особи яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування.

Особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання посадових обов'язків за рішенням ректора ХНАДУ до закінчення розгляду справи судом.

У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення відстороненій від виконання посадових обов'язків відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням.

9.4 Співпраця з правоохоронними органами у сфері протидії корупції.

9.4.1 Співпраця з правоохоронними органами є важливим показником дійсної прихильності університету декларованим антикорупційним стандартам поведінки. Дане співробітництво може здійснюватися в різних формах:

- відповідно повідомляти у відповідні правоохоронні органи про випадки вчинення корупційних правопорушень, про які стало відомо в ХНАДУ;
- надання сприяння уповноваженим представникам контрольно-наглядових і правоохоронних органів при проведенні ними інспекційних перевірок діяльності ХНАДУ з питань запобігання та протидії корупції;
- надання сприяння уповноваженим представникам правоохоронних органів при проведенні заходів по припиненню або розслідування корупційних злочинів, включаючи оперативно-розшукові заходи.

9.4.2 Керівництво і працівники ХНАДУ не повинні допускати втручання у виконання службових обов'язків посадовими особами судових або правоохоронних органів.

9.5 Порядок внесення змін до антикорупційної програми.

9.5.1 При виявленні недостатньо ефективних положень антикорупційної програми, пов'язаних з нею антикорупційних заходів, або при зміні вимог законодавства України у сфері антикорупційної політики, ректор ХНАДУ організує вироблення та реалізацію плану дій щодо перегляду і зміни антикорупційної програми та/або антикорупційних заходів.

9.5.2 Зміни до антикорупційної програми розробляються, узгоджуються та вводяться в дію в порядку, встановленому пунктом 4.4 цього Стандарту.

10 ЗАПИСИ

Найменування запису	Код форми запису	Місце знаходження	Зберігання по закінченню терміну дії	
			місце	термін
Журнал обліку осіб з питань запобігання корупції	ф А 42.5-0	Уповноважений	Відділ кадрів	10 років (по закінченні журналу)

11 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

11.1 За достовірність, повноту даних, внесених до звернень осіб з питань запобігання корупції (усних, письмових, електронних, тощо) відповідальність покладається на осіб, які звертаються

12.2 За не виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» відповідальність покладається на усіх працівників ХНАДУ, в тому числі сумісників та осіб, які виконують роботи (надають послуги) ХНАДУ за договорами цивільно-правового характеру

12.3 За несвоєчасну та/чи неякісну розробку антикорупційних заходів ХНАДУ відповідальність покладається на першого проректора ХНАДУ

12.3 За несвоєчасне та/чи неякісне виконання антикорупційних заходів ХНАДУ відповідальність покладається на осіб, позначених в антикорупційних заходах ХНАДУ

12.4 За посередництво третіх осіб в корупційних діях (пропонувати, давати, обіцяти, просити і отримувати хабарі або здійснювати платежі для спрощення адміністративних, бюрократичних та інших формальностей в будь-якій формі, в тому числі, у формі грошових коштів, цінностей, послуг чи іншої вигоди, будь-яким особам і від будь-яких осіб чи організацій, включаючи комерційні організації, органи влади та самоврядування, державних службовців, приватних компаній та їх представників) відповідальність покладається на працівників ХНАДУ, які виступили посередниками.

12.5 За отримання подарунків (безпосередньо або через інших осіб, які вимагають, просять, одержують подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків в університеті; якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи) відповідальність покладається на працівників, в інтересах яких вони передаються.

12.6 Відповідальність за корупційні прояви у разі самотійній взаємодії з державними службовцями покладається на працівника ХНАДУ, які проявили таку самотійність.

12.7 Працівники ХНАДУ під час виконання своїх службових повноважень несуть відповідальність за недодержання вимог законодавства та

СТВНЗ 42.5-0:2015

загально визнаних етичних норм поведінки, порушення ввічливості у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

12.8 Відповідальність про порушення умов конфіденційності, позначених в пункті 8.4 цього Стандарту покладається на осіб, які їх порушили.

12.9 Відповідальність за допущення реального або потенційного конфлікту інтересів в структурних підрозділах ХНАДУ покладається на керівника структурного підрозділу або виконуючого його обов'язки.

12.10 Відповідальність Уповноваженого визначається його посадовими обов'язками, затвердженими ректором ХНАДУ, та поширюється на несвоєчасне та неякісне їх виконання.

**Додаток А до пункту 7.2.1.2
(обов'язковий)**

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЖУРНАЛ

**обліку звернень (усних, письмових, електронних, тощо)
осіб з питань запобігання корупції до Харківського
національного автомобільно-дорожнього університету**

№№ з\п	Звернення		Прізвище, Ім'я та по батькові, посада, назва юридичної особи, які звернулися	Питання, заявлене в зверненні	Розгляд звернення	
	Дата	№			Структурний підрозділ, відносно якого заявлено звернення	Особи, які прийняли участь в службовому розслідуванні
1	2	3	4	4	5	6

Підсумки розгляду звернення	Відповідь (за необхідності)		При міт- ка
	Дата	№ Вихід- ного	
7	8	9	10

СТВНЗ 42.5-0:2015

Ключові слова: антикорупційна програма, заходи, подарунки, етика, запобігання корупції

Форма Г 2.1.3-0

СТВНЗ 42.5-0:2015

Порядок розробки, прийняття та контролю за виконанням антикорупційної програми Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Керівник розробки: заступник ректора _____ І.П. Гладкий

Виконавці:

Начальник юридичного відділу ХНАДУ _____ О.Б. Селезньова

Провідний юрисконсульт,

уповноважений з питань запобігання

та виявлення корупції _____

Ю.М. Нещеретний

Редактор:

посада, підпис, дата, розшифровка підпису

Нормоконтролер:

Завідувач відділу управління якістю

навчання та стандартизації _____

А.І. Коробко

ПІДГОТОВЛЕНИЙ ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Провідний юрисконсульт,

уповноважений з питань запобігання

та виявлення корупції _____

Ю.М. Нещеретний

ЗАТВЕРДЖЕНО Наказом від 29 січня 2016 року № 9

(копія наказу додається)